

№ Φ 092.22/2897

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

Υπόθεση   È È
Κατά
Ελλάδας

(Προσφυγή υπ'αρ. 51906/09)

Απόφαση

Στρασβούργο, 17 Απριλίου 2012

Η απόφαση αυτή είναι οριστική. Μπορεί να επέλθουν ορισμένες αλλαγές ως προς τον τύπο.

No Φ 092.22/2897

Στην υπόθεση Έ Έ κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο δικαιωμάτων του ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα),
αφού συνεδρίασε σε Επιτροπή με την ακόλουθη σύνθεση:

Anatoly Kovler, Πρόεδρος,

Λίνο-Αλέξανδρο Σισιλιάνο,

Erik Mose, Δικαστές,

Και με την σύμπραξη του André Wampach, Αναπληρωτή Γραμματέα
Τμήματος,

Αφού διασκέφθηκε σε Συμβούλιο στις 27 Μαρτίου 2012,

Εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση που υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (αρ. 51906/09) κατά της
Ελληνικής Δημοκρατίας ένας υπήκοος της οποίας, ο κ.

Έ Έ («ο προσφεύγων») προσέφυγε στο Δικαστήριο στις 7
Σεπτεμβρίου 2009, σύμφωνα με το άρθρο 34 της Σύμβασης προστασίας
Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τους
εκπροσώπους του οργάνου της, την κα Κ.Παρασκευοπούλου, Πάρεδρο του
Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, τον κ. Ι.Μπακόπουλο και την κα
Γ.Κοττά, Δικαστικούς Αντιπροσώπους του Νομικού Συμβουλίου του
Κράτους.

3. Στις 18 Οκτωβρίου 2010, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην
Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1954 και είναι κάτοικος Σκύδρας του
νομού Πέλλας.

5. Επειδή υπήρχαν υποψίες εις βάρος του ότι διέπραξε αδικήματα κατά
παράβαση του νόμου περί προστασίας των αρχαιοτήτων, ο προσφεύγων

No Φ 092.22/2897

συνελήφθη στις 9 Νοεμβρίου 2002 και τέθηκε σε προσωρινή κράτηση στις 13 Νοεμβρίου 2002. Στις 13 Απριλίου 2003, αφέθηκε ελεύθερος με περιοριστικούς όρους.

6. Εν τω μεταξύ, στις 10 Νοεμβρίου 2002 κινήθηκε εναντίον του ποινική δίωξη και άρχισε ανάκριση. Με βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών της Έδρας, η ανακριτική διαδικασία παρατάθηκε για άλλους έξι μήνες λόγω του περίπλοκου χαρακτήρα της υπόθεσης, του φόρτου εργασίας του Ανακριτή καθώς και λόγω της με καθυστέρηση υποβολής της πραγματογνωμοσύνης. Η ανάκριση ολοκληρώθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 2005 και στις 16 Νοεμβρίου 2005 ο προσφεύγων παραπέμφθηκε να δικαστεί ενώπιον του Κακουργοδικείου Θεσσαλονίκης (Εφετείο).

7. Η δικάσιμος, που αρχικά ορίστηκε την 1^η Οκτωβρίου 2007, αναβλήθηκε στις 14 Ιανουαρίου, 5 Νοεμβρίου 2008 και 4 Μαρτίου 2009 με αίτηση του προσφεύγοντα. Την τελευταία ημερομηνία, το Τριμελές Εφετείο που συνεδρίασε σε πρώτο βαθμό, καταδίκασε τον προσφεύγοντα σε ποινή κάθειρξης δεκατεσσάρων ετών και εννιά μηνών (απόφαση υπ'αρ. 638/2009). Ο προσφεύγων άσκησε έφεση.

8. Με απόφαση της 3^{ης} Νοεμβρίου 2009, το πενταμελές Εφετείο Κακουργημάτων Θεσσαλονίκης, μείωσε την ποινή σε κάθειρξη έντεκα ετών και τριών μηνών. Ο προσφεύγων άσκησε αναίρεση.

9. Στις 14 Οκτωβρίου 2010, ο Άρειος Πάγος έκρινε απαράδεκτη την αναίρεση ως εκπρόθεσμη (απόφαση υπ'αρ. 1639/2010).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 §1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

10. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραβίασε την αρχή της «λογικής προθεσμίας» όπως ορίζεται στο άρθρο 6 §1 της Σύμβασης, το οποίο είναι διατυπωμένο ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου, (...) το οποίον θα αποφασίση (...) είτε επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως».

No Φ 092.22/2897

11. Η Κυβέρνηση αντιτίθεται στην θέση αυτή.
12. Η υπό κρίση περίοδος άρχισε στις 9 Νοεμβρίου 2002 με την σύλληψη του προσφεύγοντα και έληξε στις 14 Οκτωβρίου 2010 με την απόφαση υπ'αρ. 1639/2010 του Αρείου Πάγου. Επομένως, διήρκεσε περίπου οκτώ έτη για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

A. Ως προς το παραδεκτό

13. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 §3 (α) της Σύμβασης. Επιπλέον κρίνει ότι δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Επομένως θα πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

14. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας κρίνεται ανάλογα με τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης και σύμφωνα με τα κριτήρια που έχει θεσπίσει η νομολογία του Δικαστηρίου και ειδικότερα την δυσκολία της υπόθεσης, την συμπεριφορά του προσφεύγοντα και αυτή των αρμοδίων αρχών (βλ. μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier et Sassi κατά Γαλλίας*, [GC], αρ. 25444/94, §67, CEDH 1999-II).

15. Το Δικαστήριο έχει εξετάσει πολλές φορές υποθέσεις που εγείρουν θέματα παρόμοια με αυτό της παρούσας υπόθεσης και διαπίστωσε παραβίαση του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης (βλ. προαναφερθείσα *Pélissier et Sassi*).

16. Αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε κανένα πραγματικό περιστατικό ή επιχείρημα που να μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικό συμπέρασμα στην υπό κρίση υπόθεση. Ειδικότερα, ακόμα και αν αφαιρέσουμε από την συνολική διάρκεια της διαδικασίας τις καθυστερήσεις για τις οποίες ευθύνεται ο προσφεύγων κατά την διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του πρωτοβάθμιου Κακουργοδικείου, η διαδικασία εξακολουθεί να είναι υπερβολική. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι χρειάστηκαν τρία έτη από την σύλληψη του προσφεύγοντα για να παραπεμφθεί σε δίκη ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου. Η Κυβέρνηση δεν προσκομίζει καμία ικανοποιητική εξήγηση για το χρονικό αυτό διάστημα. Λαμβάνοντας υπόψη την νομολογία του επί του θέματος, το Δικαστήριο θεωρεί ότι στην υπό

No Φ 092.22/2897

κρίση υπόθεση, η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1.

III. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

17. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση».

A. Ζημία

18. Ο προσφεύγων ζητά 7.138,38 € για την υλική ζημία. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στα έξοδά του στην φυλακή. Ζητά επίσης 50.000 € για την ηθική βλάβη που υπέστη.

19. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα υλικής ζημίας. Υποστηρίζει επιπλέον ότι το ποσό που ζητείται λόγω ηθικής βλάβης είναι υπερβολικό.

20. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι δεν υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος ανάμεσα στην διαπιστωθείσα παραβίαση και την επικαλούμενη υλική ζημία και απορρίπτει το αίτημα αυτό. Αντίθετα, θεωρεί ότι συντρέχει λόγος να επιδικάσει στον προσφεύγοντα 1.500 € λόγω ηθικής βλάβης, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

21. Ο προσφεύγων ζητεί επίσης 38.543 € για τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη στην οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

22. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το αιτούμενο ποσό δεν δικαιολογείται και καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα αυτό.

23. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι διαπίστωσε παραβίαση του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης, λόγω μόνης της υπέρβασης της λογικής προθεσμίας της διαδικασίας. Σημειώνει επίσης ότι η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης κατ' εφαρμογή του άρθρου 41 προϋποθέτει ότι αυτά

No Φ 092.22/2897

αποδεικνύονται πραγματικά, αναγκαία και επίσης, εύλογα ως προς το ύψος τους (*Γατρίδης κατά Ελλάδα* [GC], αρ. 31107/96, §54, CEDH 2000-XI). Λαμβάνοντας υπόψη την απουσία οποιουδήποτε δικαιολογητικού από πλευράς προσφεύγοντος και τη νομολογία του επί του θέματος, το Δικαστήριο απορρίπτει το αίτημα σχετικά με τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

24. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπεζής, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή,
2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης,
3. *Αποφαίνεται*
  - α) ότι το καθ' ου η προσφυγή Κράτος πρέπει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών, 1.500 € (χίλια πεντακόσια ευρώ) συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος, για ηθική βλάβη,
  - β) ότι από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, τα ποσά αυτά θα αυξάνονται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες
4. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης για τα περαιτέρω.

Συντάχθηκε στα γαλλικά και στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 17 Απριλίου 2012, σύμφωνα με το άρθρο 77 § §2 και 3 του Κανονισμού.

André Wampach
Αναπληρωτής Γραμματέας

Anatoly Kovler
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο

№ Φ 092.22/2897

Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα